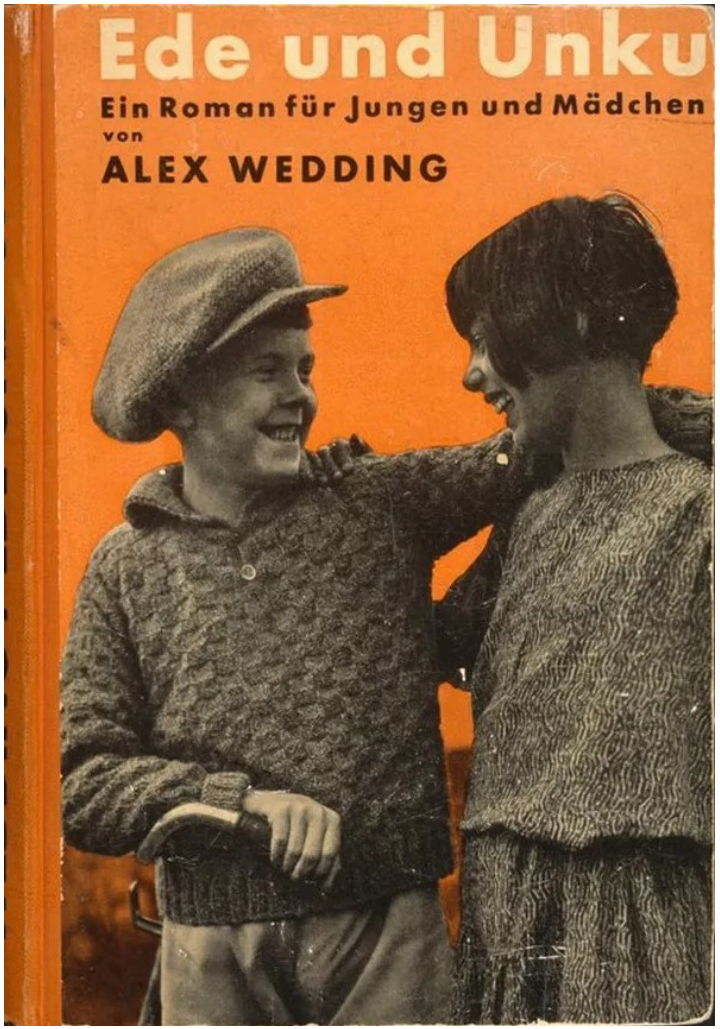
D5 Eksperimentur

E Erna Lauenburger sas jek têrni Sintica anda Berlino. Kana barilisas munčisajli voj ando Magdeburg haj kote mêrîtisajli taj bijandja śavořen. Ando bêrš 1943 angêrde la peskê do śejořanca ando Auschwitz-Birkenau. O Josef Mengele, o doktoro kata SS, kêrdja pe late zorasa medicinakê eksperimentur taj mundardja la palal eka otrovnona suvjasa. Vi lakê duj śejořa xaile ando Auschwitz, lako řom o Otto Schmidt mulo ando KZ Buchenwald. E Erna Lauerburger sas o idolo pala e śavořêngî knjiga „Ede und Unku“ kata o Alex Wedding. E knjiga ramol pa o amalimos kata jek berlinosko raklořo jek sintickona śejořasa. Ande vrjama maškar o angluno taj o dujto ljumako marimos sas „Ede und Unku“ jek kata l’ maj ašunde śavořêngê knjige. E knjiga sas vi baza pala ’k filmo. Ando bêrš 2011 thode ando Berlino, ando Friedrichshain vi o anav jeka ulicako pala Ede taj Unku.

1910

1951

1931-43

Źanglen tume

...kê miji de miji řobon –Řoma taj Sinti, jevrejur taj gojim, but lendar sas bêjatur- mundarde le doktorja kata SS ka l’ medicinakê eksperimentur?
...kê le viktimur kata kadala eksperimentur aśile – te nakhle źuvindes o genocido – antrego pesko trajo bangê, hendikepime?

Tumari bući

Le doktorongê čisar naj slobodno, te kêren bi-dozvolime eksperimentur, bi te na źanen le pacijentur pa kodja. Sostar ignorišîsarde doktorja pe svako vrjama kodola regule?

Pa o foto

Knjigaki korica kataj angluji knjigaki edicija, o dizajno kêrdja o John Heartfield fotografijenca kataj Erna Lauenburger taj kata lako amal Ede. Malik Verlag Berlin/Deutschland.

https://www.romasintigenocide.eu/kalderasch/d